

Utvecklingsförvaltningen

Kulturavdelningen

Verksamhetsberättelse 2008

tyresö kommun

1. Årets verksamhet

Kulturavdelningen arbetar framförallt inom utvecklingsområdet god boendemiljö och livskvalitet. Huvuddelen av verksamheten riktas till barn. Även den verksamhet som sker i föreningsregi som riktas mot barn gynnas. För att ge god service förläggs verksamhet i olika kommundelar i den mån det är möjligt med tanke på publik- eller elevunderlag. Under året har kulturskolans verksamhet bedrivs i egna lokaler i Nyboda, därutöver sker teaterundervisning för de yngsta i Krusboda skola, instrumentalundervisning på Strandskolan, undervisning för Njupkärrs skola. Utställningsverksamhet sker i konsthallen i centrum samt i Trollbäcken, programverksamhet i centrum, Trollbäcken, i östra Tyresö och Alby friluftsområde. Satsningar på kulturområdet innebär livskvalitet för tyresöborna, men meningsfull fritidssysselsättning är även ett led i kommunens förebyggande arbete som ger en trygg boendemiljö.

Verksamhetsåret 2008 bjöd en rad nysatsningar vid sidan av enheternas löpande verksamhet med undervisning inom kulturskolan och program och utställningsverksamhet inom kulturenhetens ansvarsområde. Kulturskolan samarbetade med Fornuddens skola, Njupkärrs skola och Fårdala skola. Nybodafestivalen genomfördes tillsammans med fritidsgårdarna och föreningslivet. Två författarbesök, en konsertserie och en historisk föreläsningsserie för att bredda utbudet för en vuxen målgrupp.

Året inleddes med invigning av den nyrenoverade Forellaulan den 6 januari. Salongen har försetts med bekväma biostolar och målats vackert blå - en satsning som mött mycket positiva reaktioner under året. Nyttjandegraden av såväl lokalen som personalen ökade genom att ett låsningsbart teknikerbås byggdes, vilket innebär att all teknik kan lämnas inkopplad. Den nya orkestersalen "Tonfallet" togs i bruk under året, och kulturskolans danssal försågs med nytt ändamålsenligt golv.

Programverksamheten för barn är efterfrågad, både den offentliga verksamheten och den verksamhet som vi når genom skolan. Under året besöktes kommunen av 14 st professionella teatergrupper som spelade **offentlig barnteater** i olika delar av kommunen. Publikantal: 838 pers varav ca 50 % under 18 år. Inträde: 20 kr/pers, barn som vuxen. Offentlig barnteater har inköpts till ett värde av 82 800 kr, men efter subventioner från Stockholms Läns Landsting stannade notan på 51 650 kr. Satsningen på **Kultur i skolan** har omfattat 3651 barn från förskolan upp till åk 9. Av dessa har 3237 gått på teater medan 414 barn har levt forntidsliv i Alby. Teater till skolorna har inköpts till ett värde av 329 200 kr, men efter subventioner från SLL har den faktiska kostnaden stannat på 181 100. Alla teaterbesök har varit kostnadsfria för skolan. Forntidsprogrammen i Alby har kostat ca 50 000.

Många ungdomar var också aktiva i **konsthallen och bildverkstaden** under året: I februari visades utställningen "En mängd" och barn från år 6 och 7 bjöds in att se utställningen och arbeta i bildverkstaden. Ca 170 barn deltog. Under hösten i samband med utställningen "Ushak" bjöds elever i år 5 in och sammanlagt 180 barn deltog.

På våren kom också ungdomar från gymnasiets medie- och designprogram och byggde den årliga elevutställningen i konsthallen.

I samband med lov och storhelger har Kulturavdelningen haft skapande verksamhet. På sportlovet och höstlovet har kulturavdelningen erbjudit skapande aktiviteter (2 dagar/lov) som riktat sig framförallt till barn i skolåldern: ”Pimp my shoe”, tillverkning av pins, skapa ljuslyktor m m lockade drygt 100 pers/dag. Lokal: biblioteket i Tyresö Centrum. Kostnad: material till självkostnad, gratis alternativ erbjuds alltid. För andra året genomfördes bildkollo under sommarlovets första två veckor. 31 barn deltog, men efterfrågan var dubbel. Tillsammans med fritidsgårdarna har vi anordnat drogfria arrangemang för ungdomar: Hip Hop i centrum 29 mars (250 ungdomar), Valborgsdisco (350 ungdomar) och Luciafirande (50 ungdomar). För 24:e året genomfördes ”Rock på Domusängen”, där såväl lokala band som band från andra kommuner deltar. Den 24 maj framträdde 10 band för ca 400 personer.

Kulturavdelningen stödjer **föreningslivet** genom att marknadsföra deras offentliga arrangemang. Annonserna ”Det händer i Tyresö” och hemsidans evenemangskalender produceras och uppdateras av kulturavdelningen. Kulturenheten stödjer även föreningarnas offentliga kulturarrangemang genom bidrag.

Kulturenheten har i samarbete med fritidsenheten och föreningslivet startat Tyresö **föreningsråd**, som hade bildandemöte den 21 april. Därigenom planeras föreningarna få ökad möjlighet till insyn och påverkan. Bland annat genomfördes ”Föreningarnas dag” i samband med invigningen av nya föreningsgården den 30 augusti. Då namngavs även området till Tyresö kulturcentrum ”Kvarnhjulet”.

Som ett led i att etablera området Kvarnhjulet startade vi en **konsertserie** i Kulturskolans lokal Tonfallet. Under rubriken ”Bland höstlöv och notblad” ingick ett varierat utbud av musik samt afternoon tea med hembakta scones. Ca 35 personer kom på varje föreställning.

Ytterligare en satsning för att etablera kulturcentrum var **Nybodafestivalen** som arrangerades tillsammans med fritidsgårdarna den 16-25 maj. Ett festivaltåg med elever från Nyboda, Bergfoten och Njupkärrs skolor och fritidshem tågade till festivalområdet och bjöds på Abellis magiska teater. Under tio dagar varvades framträdanden av professionella och lovande amatörer med disco och idrottsaktiviteter. Tyresö teaterförening, Korpen, Team smart, Kamratföreningen Redo Ungdom, Tunaskolan i Botkyrka, Fabula storytelling, och Strängstyrkan/Stringalong och Minitrutarna var några aktörer.

Nytt för detta år var att enheten arrangerade två **författarbesök** - Mari Jungstedt och Martina Haag - vilket var mycket uppskattat av de 105 personer som lyssnade.

Ny arkeologisk forskning på Telegrafberget har föranlett 2 **historiska program** som berättade om de nya rönen. Totalt 100 personer ville höra om de tidigaste invånarna i Tyresö.

Under året genomfördes 16 musikprogram med professionella artister på våra **äldreboenden**. Av dessa var 7 öppna för allmänheten. Konserterna sågs av 926

personer på Björkbacken, Trollängen, Ängsgården och Tyresögården. En ny satsning för året är att boende på Björkbacken fick en guidad visning av konsthallens utställning.

Medeltidsdagen som i år utökats till två dagar, 31 maj-1 juni, lockade 6000 personer till två innehållsrika upplevelsedagar i kulturhistorisk miljö. Detta är ett arrangemang som genomförs över förvaltningsgränserna, med lokala näringsidkare och föreningar. Kulturavdelningen samarbetar med turistnäten och Lilla Tyresö, arbetscentrum och fritid, tekniska kontoret, servicecenter, svenska kyrkan, bågskytteföreningen, Tyrold, Rundmars hästar och lokala knallar såsom silversmed och keramiker.

I konsthallen arrangerades 10 st utställningar under året. Sammanlagt ca 24 000 personer besökte konsthallen år 2008. En särskilt uppmärksam och välbesökt utställning (3 500 besökare) var "Talande ansikten", ett samarbete med Tyresö konstförening. Tyresökonstnären Ebba Strid Udikas visade här en mängd porträtt i form av målningar, kolteckningar och reliefer. Porträtt hon samlat in genom att teckna av Tyresöbor i biblioteket.

Julsalongen slog återigen rekord i antal deltagare då 132 Tyresöbor lämnade in konstverk. Utställningen sågs av ca 5000 besökare.

I kulturskolans verksamhet deltog under året cirka 994 elever i sång och spel, teater, dans och musiklektioner. Vid årets slut stod 257 barn och ungdomar som uppnått rätt ålder för att kunna bli antagna i kö till kulturskolan. Det är en minskning med cirka 30% jämfört med 2007. Orsaken är den aktualitetsinventering för att korta kön till populära ämnen som genomfördes under februari månad. Vid sidan av kulturskolans kärnverksamhet deltog ca 450 barn i Kulturskolans skolprojekt i Fårdala, Njupkärrs och Fornuddens skolor. Kösituationen var vid årsskiftet piano (9 månader), gitarr (ca två år) och slagverk (2,5 år). Trenden är ett fallande intresse för blåsinstrument och viss gruppverksamhet.

Nya informationssätt provades mot nya målgrupper, exempelvis inspirationsdag i dans och teater på Forellen den 12 september, instrumentdemonstration för år 5 under vecka 16, studiokunskap för Kumla skola och "prova blåsinstrument" för Nyboda musikklasser år 4 den 1 oktober. Kulturskolans bildelever ställde ut i Trollbäckens bibliotek en gång per termin. En stor del av skolans elever och lärare arbetade fram kulturskolans CD 07/08.

Kulturskolan genomförde cirka 40 konserter och elevframträdanden i varierande storlek. Vårkonsert i Kumla 13 mars, Schlagerkonsert i Kvarnhjulsområdet 20 maj, Vårshow i Forellen med dans, musik och teater 14-15 maj, julspel och julkonserter i Bollmoradalens kyrka den 12 respektive den 16 december är några av de större. Medeltidsdagarna var ett tillfälle när hela avdelningen arbetade tillsammans och även elever från kulturskolan deltog.

Kulturskolan har utvecklat samarbetet med barn- och utbildningsförvaltningen. När Fornuddens skola firade 40-årsjubileum genomfördes en kulturinsats som vilade på tre ben: eget skapande, att få se en professionell föreställning och att själv få framträda. Kulturskolans pedagoger arbetade med bild, blåsklass, cirkus och drama, dans och rytmik under tio veckor. Den 28 april var det öppet hus med framträdanden och utställning och ca 1000 tyresöbor var med på kalaset. Från Njupkärrs skola år 3-5 har elever kommit en gång i veckan till kulturskolan för undervisning i musik, drama och bild. Fårdala skola hade under våren stråkklass för år 2.

Kulturavdelningen har under året uppfyllt sina kvalitetsgarantier.

De synpunkter på verksamheten som inkommit har handlat om önskemål om fler biljetter till offentliga föreställningar, ökat utbud av vuxenprogram, kortare kötid till populära ämnen på kulturskolan. Oftast inkommer klagomålen muntligen, annars via e-post. Vi bemöter synpunkterna och väger in dem i planeringsarbetet för kommande år.

2. Ekonomisk uppföljning

Kulturskolan

Driftbudget	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Budget 2008	Bokslut 2008	Budget 2009
Kostnader	7 142	7 511	7 878	9 495	9 924	10 068	10 159
Intäkter	1 224	1 407	1 421	1 707	1 525	1 743	1 504
Nettokostnader	5 918	6 103	6 457	7 788	8 399	8 325	8 655

Ekonomisk kommentar

I budgeten för år 2007 har borttagits personalkostnader för 2,5 lednings- och stabsfunktion för den nya kulturenheten, 1431 tkr. Budget för nya lokaler och utökade lärarresurser och högre avgiftsbudget är även inlagt från år 2007.

Kulturenheten

Driftbudget	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Bokslut 2006	Bokslut 2007	Budget 2008	Bokslut 2008	Budget 2009
Kostnader	2 147	2 189	3 022	4 353	4 361	4 507	4 509
Intäkter	200	208	270	322	264	336	321
Nettokostnad	1 947	1 981	2 752	4 031	4 097	4 171	4 187

Ekonomisk kommentar

Fr o m 2006 och 2007 har budget för 2,75 kultureksekreterartjänster överflyttats från f d kultur- och fritidskontorets budget.

Ekonomisk kommentar hela kulturavdelningen

Nettoöverskottet år 2008 är 93 200 kr.

3. Nämndens måluppfyllelse och åtagande

Mål: Öka föreningarnas delaktighet i kommunens verksamhet och främja föreningarnas inbördes samverkan.

”Målet är uppfyllt”

Den 21 april bildades Tyresö föreningsråd, ett forum för inbördes samverkan mellan föreningar och dialog med kommunen. En rad föreningar deltog i Nybodafestivalen den 16-25 maj. Föreningarnas dag genomfördes i centrum och på föreningsgården den 30 augusti.

Mål: Öka medborgarnas tillgänglighet till kulturaktiviteter.

”Målet är uppfyllt”

Under året flera steg tagits för att etablera ett kulturcentrum i Tyresö. Det har skett genom att nya verksamheter startats eller flyttat till området. En liten orkestersal, ”Tonfallet” stod klar under våren 2008. Denna nyttjas för såväl repetition som konserter och program i det lilla formatet. Föreningsgården flyttade till området strax efter årsskiftet och ett ungdomscafé, Café Bonza, invigdes under hösten. Utbudet för vuxna ökade genom författarbesök i Hörsalen och konsertserie i ”Tonfallet”. Programmen för äldre genomfördes på fler äldreboenden och var även fler till antalet än tidigare. Fler medborgare gavs möjlighet att besöka medeltidsdagarna genom att utöka till två dagar. För första året genomfördes Nybodafestivalen, som innehöll en mängd programpunkter. Det var ett samarrangemang med fritidsgårdarna, och även förenings- och näringslivet bidrog. Genom att förlägga nationaldagsfirandet utomhus gjordes arrangemanget mer attraktivt och välbesökt än tidigare år.

4. Framtiden

Genom IT finns musik, film och bild nära individen. På filmområdet vinner digitalfilm mark, och inom några år kommer nya filmer endast finnas tillgängliga som digitala kopior som skickas över nätet. Tyresö kommun har inte den teknik som då kommer att erfordras för att kunna visa aktuell film. Även inom arkivområdet sker digitaliseringar av kommunarkiv, lokalhistoriska arkiv och kommunernas konstinnehav vilket medför att detta material görs tillgängligt för medborgarna.

Från statligt håll efterfrågas långsiktiga kommunala handlingsplaner på kulturområdet i relation till skola och utbildning. Satsningen, kallad Skapande skola, syftar till att barn och ungdomar ska få ökad möjlighet till kulturell delaktighet och eget skapande vilket också bidrar till att nå kunskapsmålen i skolan. De kommuner som formulerat en handlingsplan för kultur i skolan ges möjlighet att söka av de 55 miljoner kronor finns avsatta och delas ut genom Statens Kulturråd. Tyresö kulturavdelning arbetar för att utveckla samarbetet med barn- och utbildningsförvaltningen. Det är viktigt att skolans behov och kulturavdelningens personella och ekonomiska resurser kan mötas på bästa sätt. Det gäller både program- och pedagogisk verksamhet. Under 2008 har Utvecklingsförvaltningen tillsammans med Barn- och Utbildningsförvaltningen enats om en ”Handlingsplan för kultur i skolan 2008/2009” Kulturskolan skulle kunna vara en viktig del i kommunens folkhälsoarbete genom att erbjuda dans och drama som ett alternativ till idrott som medel att nå målet ökad fysisk aktivitet.

Flytten till Nyboda innebar att arkivfrågan aktualiserades. Kultur- och fritidsförvaltningen hade samlat tidningsurklipp, foton och lokalradions program, och frågan är hur detta ska förvaltas och tillgängliggöras. Under 2008 gjorde Utvecklingsförvaltningen en utredning för att ge underlag för ett ställningstagande.